

OBSAH

Úvodem	9
1 K některým metodologickým přístupům v základních pracích o pádu, zvl. slovanském	11
1.2 K pojetí pádového invariantu 1.3 Pád v transformační gramatice	
2 K relační povaze bezpředložkového pádu	14
3 O tzv. syntaktičnosti a sémantičnosti pádu	16
3.1 K pojetí syntaktické a nesyntaktické povahy pádu 3.2 Sémantická platnost tzv. pádů syntaktických 3.3 Syntaktický charakter tzv. pádů sémantických	
4 Koncepční a metodologické předpoklady strukturního popisu českého pádového systému	20
4.1 Koncepční rámec předkládané verze popisu českého pádového systému 4.2 Pojmy pád, pádové séma, pádový tvar aj. 4.3 O pojetí instrumentálové sémantiky	
5 Sémantická větná struktura a její místo v popisu pádových konstrukcí v češtině	22
5.1 Mikrostrukturní a makrostrukturní aspekt SVS 5.2 Závislostní pojetí SVS. Výpověď'otvorný vztah a jeho podstata 5.2.1 Výpověď'otvorné slovní druhy a tvary – sententy – jako dominanty FVS 5.2.2 Otázka predikátu jako výpověď'otvorného prostředku 5.3 Sententém, dominantní jednotka SVS 5.3.1 Sententém a sentent 5.3.2 Výpověď'otvornost v systému slovních druhů a jejich tvarů 5.3.3 FVS a SVS 5.4 Shrnutí o výpověď'otvorném vztahu 5.4.1 Vztah sententému a sententu 5.4.2 Sententém, sentent a větné vzorce 5.4.3 Sententém a výpověď'otvornost 5.4.4 Strukurotvorná funkce sententu 5.4.5 Sententém, intence a obligatornost 5.5 Participanty SVS. Sémantémy a substantémy 5.5.1 Vymezení participantových významů 5.5.2 Participantová sémantika a popis pádů 5.5.3 Vztah sémantiky slovesné a participantů 5.5.4 K pojetí participantů v SVS 5.5.4.1 Participanty a „circumstanty“ 5.5.4.2 Interpolace participantu do struktury sententémového významu 5.5.4.3 Jazyková a denotativní sémantika participantu 5.5.5 K vymezení participantů v češtině 5.5.5.1 Klasifikace intenčních substantémů z hlediska agentivní účasti na ději 5.5.5.2 K sémantice jednotlivých participantů	
6 Sententémová intence jako primární uspořádací substantémový princip ...	38
6.1 K některým koncepcím popisu centripetální potenciality slovesa 6.1.1 Větněčlenský a intenční popis SVS 6.1.2 Obligatorní a fakultativní sémantémy a koncepce pádové sémantiky 6.1.3 Intence, valence, tranzitivita slovesa u různých autorů 6.2 K pojetí sententémové intence. Intenční typy uspořádacích substantémových principů 6.2.1 Kognitivní konstanty situace a intenční partici-	

panty 6.2.2 Podstata intenzí potence sententému 6.2.2.1 Pojmenovací a usou-
 vztažňovací složka sententému 6.2.2.2 Rozlišení valenčních a nevalenčních, in-
 tenčních a neintenzí apod. participantů 6.2.2.3 Zákonitosti lexikální spojova-
 telnosti 6.2.2.3.1 Intence obligatorních participantů 6.2.2.3.2 Intence
 fakultativních participantů. Kritéria intenzí 6.2.2.4 Intence v inkorporovaných
 strukturách s elidovaným slovesem 6.2.2.5 Intence a dispoziční predikát 6.2.3
 Intence a valence 6.2.4 Kvalitativní a kvantitativní aspekt sententémové intence
 6.2.4.1 Sémantická analýza sententému 6.2.4.2 Relativizace sémantické analýzy
 k typu popisu jazyka 6.2.4.3 Paradigmatická a syntagmatická dekompozice sen-
 tentémové sémantiky 6.2.4.4 Hloubka sémantické dekompozice. Analýza sloves-
 ných předpon 6.2.4.5 Různé přístupy k sémantické analýze, resp. využití dia-
 gnostických testů zjišťujících intenci či valenci participantu 6.2.4.6 Postupy při
 zjišťování sententémové intenzí participantů 6.2.4.7 Struktura sémantiky ve
 větných komponentech 6.2.5 Relace uspořádanosti substantémů v SVS 6.2.6 In-
 tenční typy USP 6.2.6.1 Agentivní uspořádací substantémový princip 6.2.6.2
 Lokalizační uspořádací substantémový princip 6.2.6.3 Lokalistické východisko
 pádového popisu 6.2.6.3.1 Gnoseologický základ uspořádací relací charak-
 teristický pádu 6.2.6.4 Příčina a důsledek, východisko a cíl jako argumenty uspořá-
 dávací relace 6.2.6.5 Kolize různých uspořádacích substantémových principů
 v SVS 6.2.7 Uspořádací funkce českých pádů 6.2.7.1 Uspořádací funkce no-
 minativu 6.2.7.2 Uspořádací funkce akuzativu 6.2.7.3 Uspořádací funkce
 genitivu 6.2.7.4 Uspořádací funkce dativu 6.2.7.5 Uspořádací funkce in-
 strumentálu 6.2.8 Pád v SVS a v FVS a pádový tvar ve vztahu SVS a FVS 6.2.8.1
 Větné syntakticko-sémantické funkce českých bezpředložkových pádů 6.2.8.2
 Systém bezpředložkových pádů v češtině 6.2.9 Srovnání předkládané koncepce
 s popisem pádové sémantiky u Konečné a Kořenského 6.3 Sémantická dekom-
 pozice sententému a intence 6.3.1 Syntaktická relevance sémantických rysů sen-
 tentému 6.3.2 Význam gramaticky relevantního kontextu pro popis pádu 6.3.3 Sé-
 mantická struktura sententému a jeho participantů 6.3.3.1 Trojčlenná
 uspořádací participantová schémata 6.3.3.2 Dvoučlenná uspořádací partici-
 pantová schémata 6.3.3.3 Inkorporované a paralelní sémantické rysy 6.3.3.4 Sta-
 tut participantu v sémanticky blízkých konstrukcích 6.4 Neintenzí typy uspořá-
 dávacích substantémových principů

- 7 **Sémantické rysy syntakticky relevantní v neodvozených konstrukcích
 s českým bezpředložkovým instrumentálem** 72
 7.1 Sémantické rysy KAUZ 'způsobování', FÁZ 'fázovost', TRANS & LOK
 'změna lokace', POS 'vlastnění', INCOMM 'neprosněch', COMP 'srovnání'
 7.2 Syntaktická a morfoložická relevance slovesných předpon 7.3 Sémantická
 charakteristika instrumentálu v termínech sémantických rysů
- 8 **Typy uspořádacích substantémových a sémantémových principů
 v konstrukcích s bezpředložkovým instrumentálem v češtině** 76
- 9 **Systémově integrované konstrukce s bezpředložkovým instrumentálem** 78
 9.1 Konstrukce systémově integrované sententémovou intencí 9.1.1 Konstrukce
 se substantémem umístěným v pozici M a Z 9.1.1.1 Slovesa typu *dát KAUZ &*
(TRANS & LOK), *KAUZ & (TRANS & POS)* 9.1.1.2 Pohybové typy *KAUZ &*
(TRANS & LOK) 9.1.1.2.1 Participant 'pohybující se objekt' s odstínem kon-
 faktoru 9.1.1.2.2 Participant 'pohybující se objekt' bez odstínu konfaktoru
 9.1.1.2.3 Participant 'prostředí' 9.1.1.3 Rys *KAUZ 'způsobování'* a participant
 'konfaktor' 9.1.1.4 Rys *KAUZ & (TRANS & PROPR)* 'změna vlastnosti u slo-
 ves polosponových' 9.1.1.5 Rys *(IN)COMM '(ne)prospěch'* 9.1.1.5.1 Typ *Petr*

plýtvá penězi 9.1.1.5.2 Typ *Šlechta pohrdala lidem* 9.1.1.5.3 Typ *Petr se holed-bal svými úspěchy* 9.1.1.6 Rys COMP 'komparace' a participant 'tertium comparationis' 9.1.1.7 Rys FÁZ 'fázovost' a participant 'konfaktor' 9.1.2 Konstrukce se začátkově umístěným substantívem reprezentovaným I-tvarem 9.1.2.1 Opisné pasívum a participant 'kauzátor' 9.1.2.2 Tzv. podnicené pasívum 9.2 Konstruce s jiným uspořádacím substantívovým principem než intencním 9.2.1 Uspořádací sémantémový princip PARS-TOTUM 9.2.2 Uspořádací sémantémový princip 'směr determinace' 9.2.2.1 Tzv. I způsobový 9.2.2.2 Tzv. I zřetelový

10 Instrumentálové konstrukce na přechodu mezi systémově integrovanými a neintegrovanými	107
10.1 Charakteristika přechodových konstrukcí 10.2 Konstrukce s predikativním instrumentálem. K chápání vztahů I pred a N pred 10.2.1 Vztah slovnědruhových obsazení verbonominálního predikátu 10.2.1.1 K chápání verbonominálního predikátu 10.2.1.2 Názory na statut N/I pred v starších i novějších pracích 10.2.1.2.1 Stálá n. přechodná vlastnost N/I pred 10.2.1.2.2 Časový příznak N/I pred 10.2.1.2.3 Aktuálnost predikace N/I pred 10.2.1.2.4 Logické vztahy a N/I pred 10.2.1.3 Názory významné pro relační koncepci I pred: Kopečný, Šmilauer, Potěbňa, Patokovová 10.2.1.4 Relevance lexikální sémantiky predikativního substantiva 10.2.1.5 Spona a její varianty 10.2.2 Příspěvek k výkladu strukturální povahy I pred a N pred. Konotovaný I pred 10.2.2.1 Konotovaný převážně výlučný I pred 10.2.2.1.1 I pred u dativu zřetelového 10.2.2.1.2 I pred u predikativních relativ tantum 10.2.2.2 Sententémy relační a nerelační 10.2.2.2.1 Sententémy relačně a nerelačně chápané 10.2.2.2.2 Transzitivnost verbonominálního predikátu 10.2.2.2.3 Sententém koreprezentovaný I-tvarem jako relátor 10.2.3 I pred jako prostředek konotující relační charakter sententému 10.2.3.1 Srovnání relační charakteristiky I pred a N pred 10.2.4 Interpretace N pred a I pred jako systémové opozice 10.2.4.1 Místo I pred v systému českých bezpředložkových pádů 10.2.5 Reprerentace argumentových sémantémů v konstrukcích s I pred 10.2.5.1 Argumenty sententému koreprezentovaného adjektivem 10.2.5.2 Zadní argumenty relace s relačním sententémem koreprezentovaným I pred 10.2.5.2.1 Zřetelové určení a I pred 10.2.5.2.2 Rámcová predikativní substantiva 10.2.5.2.3 Postoj mluvčího a I pred 10.2.5.2.4 Jiná adv. určení a I pred 10.2.5.2.5 Další typy gramatického ztvárnění zadního argumentu relace s I pred 10.2.5.3 Struktury se skutečným i zdánlivým zájmemem TO ve funkci podmětu 10.2.5.3.1 Nominátorový deiktor TO JE 10.2.5.3.2 Nominátorový junktor JE/BYL TO 10.2.5.3.3 Věty s podmětovým TO a N/I pred 10.2.5.3.4 Pojmenovací nominativ 10.5.3 Tzv. instrumentál příčiny	
11 Instrumentálové konstrukce systémově neintegrované	136
12 K interpretaci uspořádací relátorové sémantiky pádů s primárními předložkami	137
12.1 Problematika zkoumání konstrukcí s předložkovými pády 12.2 Dva typy primárních předložek podle relační přináležitosti 12.2.1 Předložky s relační sémantikou připisovanou jménu, s nímž se pojí 12.2.2 Předložky s relační sémantikou připisovanou jménu, s nímž se nepojí 12.3 Otázka vyjadřování protikladu směr – nesměr u předložek a předložkových pádů 12.4 Uspořádací potenciál předložek. Předložky s I 12.5 České primární předložky 12.5.1 Předložky s G 12.5.2 Předložky s L 12.5.3 Předložky s A 12.5.4 Prostorově neusouvztažené předložky 12.6 Uspořádací funkce pádů předložkových a bezpředložkových 12.7 Další distinktivní rysy předložek 12.8 Sémantická platnost předložek	

Odkazy	146
Summary	149
Excerpovaná literatura	156
Citovaná literatura	156
Zkratky a značky v textu a v citované literatuře	163
Věcný rejstřík	165